

PLAN I PROGRAM PRIPRAVNIČKOG STAŽA INŽENJERA MEDICINSKE BIOKEMIJE

1. MEDICINSKA BIOKEMIJA.....	4 mjeseca
2. KEMATOLOGIJA.....	1 mjesec
3. JAVNO ZDRAVSTVO.....	10 dana
4. HITNA MEDICINSKA POMOĆ.....	10 dana
5. OSNOVI USTAVNOG SUSTAVA BOSNE I HERCEGOVINE, KAO I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE.....	10 dana

UKUPNO: 6 mjeseci

1. Medicinska biokemija 4 mjeseca

- Upoznavanje sa organizacijskom strukturom biokemijskog laboratorija i radom laboratorijske službe
- Upoznavanje sa prostorom, opremom i priborom za rad u biokemijskom laboratoriju
- Upoznavanje sa radom na suvremenim aparatima i analizatorima
- Priprema i izvođenje analize:
 - sekreta i ekstreta – rutinske, kemijske i mikroskopske pretrage mokraće, želučanog i duodenalnog soka, stolice i sputuma
 - eksudata i trasudata – razlikovanje punktata
 - likvora-brojanje stranica, kloridi, glukoza, proteini, lipidi
 - spojeva s dušikom – proteini (ukupni, razdvajanje elektroforezom, određivanje fibrinogena, albumina, imunoglobulina i dr.), neproteinski dušik, urea, mokraćna kiselina, kreatinin, kreatin, amonijak
 - lipida-trigliceridi, kolesterol, HDL-kolesterol, razdvajanje lipoproteina
 - elektrolita-natrij, kalij, kalcij, anorganski fosfor, kloridi, bikarbonati, magnezij
 - metala u trgovinama – bakar, željezo, TIBC, UIBC, cink
 - acidobazične ravnoteže –pH, pCO₂, bikarbonati i dr.
 - enzima-metode kontinuiranog mjerenja i metode jedne (dvije) točke za određivanje katalitičke koncentracije AF, KF, ALT, AST, CK, AHE, GGT, LDH, amilaze, lipaze, tripsina, te razdvajanje i identifikacija izoenzima
 - ugljikohidrata – glukoza, ostali šećeri, testovi opterećenja
 - hormona – određivanje hormona i metabolita klasičnim postupcima, RIA i EMIT, ELISA
 - lijekova – određivanje klasičnim, RIA i imunokemijskim postupcima
 - funkcije jetre – bilirubini, enzimi, BSP i dr.
 - funkcija bubrega – klirensi kreatinina, ureje, PSP i dr.
- Izdavanje i kontrola rezultata (validacija).

Ovaj dio staža se obavlja u biokemijskom laboratoriju klinike ili bolnice.

2. Kematologija.....1 mjesec

- Upoznavanje sa organizacijskom strukturom kematološkog laboratorija i radom laboratorijske službe
- Upoznavanje sa prostorom, opremom i priborom za rad u kematološkom laboratoriju
- Upoznavanje sa radom na suvremenim aparatima i analizatorima
- Priprema i izvođenje analize:
 - brojanje eritrocita, leukocita, trombocita, retikulocita, eozinofilnih granulocita, bazofilnih granulocita, bazofilnih punktiranih eritrocita, siderocita i sideroblasta
 - pravljenje razmaza periferne krvi, bojanje krvnog razmaza (Giemsa, Pappenheim), diferenciranje normalnog krvnog razmaza (najmanje 100)
 - sedimentaciju eritrocita, osmotske rezistencije eritrocita, hematokrit, MCH, MCHC
 - vrijeme krvarenja i zgrušavanja, protrobinsko vrijeme, restrakciju koaguluma, fibrinolize
 - stanice normalnog mijelograma
 - citološke promjene u krvi i koštanoj srži kod bolesti bijelog, crvenog i trombocitnog reda
 - funkcija i podjela limfocita
- izdavanje i kontrola rezultata (validacija).

Ovaj dio staža se obavlja u kematološkom laboratoriju klinike ili bolnice.

3. Javno zdravstvo.....10 dana

- Praćenje zdravstvenog stanja pučanstva (organizacija i metode sa posebnim naglaskom na higijensko-epidemiološku situaciju)
- Organizacija i rad službe zdravstvene statistike i vođenje propisanih evidencija
- Planiranje i evaluacija zdravstvene zaštite
- Zdravstveno vaspitanje
- Rad biokemijske laboratorije u vanrednim okolnostima

Ovaj dio staža se provodi u kantonalnom zavodu za javno zdravstvo.

4. Hitna medicinska pomoć.....10 dana

Prepoznavanje najčešćih urgentnih stanja i praktično izvođenje medicinsko-tehničkih radnji, i to:

- način zaustavljanja krvarenja kod otvorenih povreda
- prepoznavanje znakova unutarnjeg krvarenja
- postupanje kod gubitka svijesti (koma, kolaps, prividna smrt)
- postupanje sa psihotično nemirnim bolesnikom
- način imobilizacije prijeloma
- vještačko disanje i vanjska manuelna masaža srca
- postupanje kod predoziranja i trovanja lijekovima

Ovaj dio staža se obavlja u ustanovama za hitnu medicinsku pomoć ili u jedinici za urgentno zbrinjavanje i hitni prijem pacijenta (centrima urgentne medicine)

5. Osnovi ustavnog sustava Bosne i Hercegovine, kao i organizacija zdravstvene zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine..... 10 dana

- Osnove ustavnog sustava (Ustav Bosne i Hercegovine i Ustav Federacije Bosne i Hercegovine)
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata
- Propisi iz oblasti radnih odnosa i penzijsko-invalidskog osiguranja.

Ovaj dio pripravničkog staža obavlja se u kantonalnom zavodu za javno zdravstvo.